

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

Zijn aanwezig :

Gemeentebestuur Anderlecht

Voorzitter: Dhr. BREYNE
Secretaris: Mvr. VERSTRAETEN

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van de Stedenbouw

Mvr. LAHERY

Dhr. STRUELENS

Leefmilieu Brussel

Dhr. MOENECLAY

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van Monumenten en landschappen

Dhr. DESWAEF

DOSSIER

PV10	Aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning ingediend door de Gemeete Anderlecht
Voorwerp van de aanvraag	Heraanleg van de openbare ruimte in de woonwijk "Het Rad": aanleg van woonerven met toevoeging van bomen en wadi's, reorganisatie van de parkeerplaatsen
Adres	Wilskrachtlaan, Wilsstraat, Ernsest s'Jonghersplein, Ontvoogdingsstraat, Zinnebeeldlaan, Komfortplein, Nationale Maatschappijlaan, Kennisstraat
GBP	typische woongebieden, GCHEWS, structurerende ruimten

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

BEOORDELING VAN HET DOSSIER DOOR DE COMMISSIE

**A. OPMERKINGEN EN/OF KLACHTEN AANGEKOMEN BIJ HET
GEMEENTEBESTUUR:**

Tijdens het openbaar onderzoek werden 32 schriftelijke reacties of opmerkingen ingediend, waaronder een petitie met 19 handtekeningen.

**B. PERSONEN DIE GEVRAAGD HEBBEN OM GEHOORD TE WORDEN EN DIE
WERDEN OPGEROEPEN:**

/

BESLIST

GEMOTIVEERD ADVIES VAN DE OVERLEGCOMMISSIE

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

Context

Gezien het goed zich situeert in een "gebied van culturele, historische, esthetische waarde of voor stadsverfraaiing" van het gewestelijke bestemmingsplan vastgelegd bij besluit van de regering van 3 mei 2001;

Overwegende dat de tuinwijk van het Rad op de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed staat;

Overwegende dat het project de heraanleg van de volgende straten, lanen en pleinen betreft:

- Ernest S'Jonghersplein
- Ontvoogdingsstraat
- Zinnebeeldstraat
- Wilstraat
- Wilskrachtlaan
- Kennisstraat
- Nationale Maatschappijlaan
- Komfortplein

Overwegende dat de gehele zone momenteel in een zone 30 ligt;

Overwegende dat de Nationale Maatschappijlaan wordt doorkruist door een gewestelijke fietsroute (GFR 9a) en door het Fiets-GEN van Brussel;

Overwegende dat de aanvraag onderworpen werd aan de speciale regelen van openbaarstelling van 09/11/2023 tot en met 08/12/2023 en dat 32 schriftelijke reacties of opmerkingen ingediend werden, waaronder een petitie met 19 handtekeningen;

Overwegende dat de klachten voornamelijk betreffen :

Place Ernest S'Jonghers ; *Contre les poubelles supplémentaires, demande du maintien des éléments en fonte, contre la perte en stationnement, demande l'ajout place profession aide-soignant ou autre, 1 box vélo suffit, questionne sur l'implantation de conteneurs, demande la suppression des bancs et leur remplacement par des vasques, besoin place parking PMR, les bacs à plantation non esthétiques, préférence pour les parkings vélos sécurisés ;*

Rue de la Volonté : *contre la suppression du stationnement et casse-vitesse, chicanes inutiles, bacs non entretenus, souci d'éclairage public mal placé (dans un arbre), souci position parking devant le n°16*

Place du Confort : *augmentation des nuisances, contre la perte de stationnement, ombrage obstacle au stationnement, besoin de places de parking PMR, pergolas créent de l'ombre, perte de luminosité et de l'humidité alors que se prêtent mieux au centre de la place, ne pas mettre de bancs proches des habitations, liquidambar (arbre) produit de l'ombre et fruits bouchent les égouts, bacs à fleurs et accès pompiers à vérifier, bacs se transforment en poubelle, préciser l'écoulement des eaux vers le jardin central,*

Rue de l'Émancipation : *danger pour piéton si croisement à double sens des véhicules, poteaux d'éclairage non protégés, quid des eaux pluviales, 6 places disponibles en plan contre 12 annoncées, parking face aux n°2 et 4 empêchent*

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

entrée vers les n°19 et 1 de la place (à déplacer entre les deux zones prévues : maintien stationnement côté pair),

Rue Société Nationale : *quid du revêtement de la voirie, de la limitation de vitesse, position des véhicules par rapport au trottoir au niveau des oreilles de trottoirs, planning des travaux,*

Général : pas d'affichage d'information

Bestaande toestand

Overwegende dat langs weerszijden van de straten stoepen aanwezig zijn en hun breedte varieert tussen 50cm en 1m90;

Overwegende dat de omtrek van de centrale beplante zone niet voorzien is van stoepen;

Overwegende dat de breedte van de rijbaan tussen 4 en 5m varieert, behalve op de Nationale Maatschappijlaan waar deze 10m breed is;

Overwegende dat het wegdek uit asfalt bestaat, dat deze geasfalteerde oppervlakte in slechte staat lijkt en talrijke sporen van slijtage, zoals grindnesten en scheuren, vertoont;

Overwegende dat de smalle stoepen voor het merendeel uit betontegels (20cm x 20cm) of asfalt bestaan en dat de straatstenen sporen van slijtage en ouderdom vertonen;

Overwegende dat de straatverlichting bestaat uit verlichtingspalen die om de ca. 40m lichtprojectie, aan de buitenkant van de straat rondom het S'Jonghersplein (lamphoogte ca. 4m); dat het een functionele verlichting is, minimalistisch maar afdoend;

Overwegende dat het oppervlaktewater in betonnen straatgoten wordt afgevoerd, die in uiteenlopende staten van beschadiging verkeren, en vervolgens in kolken uit gietijzer;

Overwegende dat er een halte van openbaar vervoer in het studiegebied ligt, op de Nationale Maatschappijlaan (buslijn 75), dat deze halte niet aan de huidige normen voldoet;

Overwegende dat de twee pleinen zijn omringd door gesnoeide hagen (de groene ruimten zijn niet toegankelijk);

Ontworpen toestand

Overwegende dat de straten op één niveau aangelegd worden als woonerf en dat de stoepen en rijbanen bijgevolg in hetzelfde vlak liggen;

Overwegende dat de verharding uit lichtgrijze betonstraatstenen ("klinkers" genoemd) bestaat, met de volgende afmetingen: 22 cm breed x 11 cm lang x 6 cm dik;

Overwegende dat deze straatstenen lijken op degene die gebruikt werden bij de aanleg van andere straten van de wijk van Het Rad lijken, zoals de Plebejersstraat en de Mensenrechtenlaan;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

Overwegende dat de parkeerplaatsen met hergebruikte straatstenen van natuursteen worden aangelegd, om ze duidelijk te markeren in deze nieuwe stedelijke ruimte;

Overwegende dat de parkeerplaatsen door beplante elementen zijn beveiligd (met hoge betonnen plantenbakken, die lijken op die in de Plebejersstraat);

Overwegende dat sommige plaatsen (zoals kruispunten, plaatsen voor ontspanning of vrije tijd, of plaatsen van bijzonder landschappelijk belang) op een andere manier gemarkeerd zijn, door middel van gekleurde betonstraatstenen;

Overwegende dat de bestaande vegetatie op de site, die voornamelijk op het Ernest S'jonghersplein en het Komfortplein geconcentreerd is, wordt bewaard (historische vormen van de tuinen van de Radwijk);

Overwegende dat er centrale straatgoten worden ingericht om het oppervlaktewater op te vangen;

Overwegende dat de huidige verlichting wordt behouden; Indien de verlichtingsarmatuur of verlichtingselementen zouden vervangen worden, verlichtingselement met amberkleurige verlichting voorzien zonder emissie in het uv-spectrum en met de lichtprojectie naar beneden gericht, dit om de potentiële ecologische corridors te vrijwaren;

Overwegende dat in de ruimten tussen de massieven en de hagen op Ernest S' Jonghersplein de huidige grasvelden omgevormd worden tot extensieve bloemenweides (mengsel van lokale grassensoorten);

Overwegende dat insectenhôtels worden geïnstalleerd om het ecologisch potentieel van het gebied te vergroten;

Overwegende dat de Zinnebeeldstraat tot een volwaardige voetgangersruimte wordt ingericht; dat in deze ruimte een Fietsbox en vuilnisbakken worden geplaatst;

Overwegende dat de bushalte heraangelegd wordt om te voldoen aan de normen op het vlak van veiligheid en mobiliteit (perron van 18 cm hoog wordt ingericht, alsook podotactiele tegels voor slechtzienden);

Doelstellingen:

Overwegende dat het doel is om woonerven te creëren waar de snelheid beperkt is tot 20 km/u;

Motivering:

Overwegende dat de aanleg van de verschillende straten in de wijk de zelfde logica volgt : woonerven, gematerialiseerd door lichtgrijze betonstraatstenen, zoals de vorige projecten ;

Overwegende dat de woonerven passen binnen het concept van de tuinwijk;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

Overwegende dat de verharding een lichte kleur heeft, om het licht te weerkaatsen en zo het hitte-eilandeffect te beperken;

Overwegende dat in het algemeen het aantal parkeerplaatsen met 32% wordt verminderd;

Overwegende dat binnen een woonerf parkeren is, behalve op de plaatsen die afgebakend zijn door wegmarkeringen of door een wegbedekking in een andere kleur en waar de letter P aangebracht is;

Overwegende dat sommige parkeerplaatsen die voor een garage liggen in een andere kleur zijn getekend ; dat er geen kleuronderscheid ter hoogte van de garage moet zijn ;

Overwegende dat er geen nood is om meer kleuren aan te brengen, om duidelijkheid te geven tussen de verharding van parkeerstrook en rijweg, en om de soberheid van de tuinwijk van patrimoniaal belang te respecteren ;

Overwegende dat er geen details zijn over het basispatroon of de kleuren van de verharding die op de kruispunten zijn voorzien, maar dat de voorbeelden die worden gegeven niet coherent zijn met het karakter van een tuinwijk ;

Overwegende dat het een historische tuinwijk betreft; dat de inrichting sober en eenvoudig zijn om het karakter van de wijk te behouden; dat het gebruik van verschillende kleuren verwarrend is voor slechtzienden;

Overwegende dat het aantal parkeerplaatsen voor personen met beperkte mobiliteit gelijk blijft; dat deze niet in natuursteen mogen worden uitgevoerd, als het geen toegankelijk materiaal is;

Overwegende dat de breedte van de parkeerplaats voor gehandicapten 3,30m moet bedragen, overeenkomstig de aanbevelingen in het Cahier Voetgangerstoegankelijkheid;

Overwegende dat er een parkeerplaats voor personen met beperkte mobiliteit wordt voorzien op het Ernest S'Jonghersplein, dat de inwoners een extra plaats vragen op het Komfortplein ;

Overwegende dat het gebied zich in de nabijheid van een overstromingsgebied bevindt (van kleine, middelgrote of grote omvang en frequentie); dat de nota weinig over het regenwaterbeheer aangeeft ;

Overwegende dat het project 2 zones met regentuinen op de Nationale Maatschappijlaan voorzien, en 2 op de Wilskrachtlaan;

Overwegende dat er bomen in de regen tuinen zijn voorzien: Veldesdoorn, gewone haagbeuk en schietwilg;

Overwegende dat de betonnen plantenbakken geen opvang van regenwater toelaten;

Overwegende dat de plantenbakken niet in de karakteristiek van een tuinwijk passen;

Overwegende dat de regentuinen omgeven zijn door een boordsteen, dient verzekerd te zijn dat het oppervlaktewater vlot kan afstromen naar deze zones ;

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

Overwegende dat de voorgestelde plantensoorten gepast dienen te zijn voor regentuinen ; de sophora japonica vervangen door een inheemse soort ;

Overwegende dat de Digitalis purpurea giftig is ; niet aan te planten in openbare ruimte ;

Overwegende dat de pergola's op het Komfortplein de architecturale eenheid van de gevels verbergen;

Overwegende dat er veel kritiek is op de pergola's op het Komfortplein vanwege de inwoners; dat er geen uitgesproken redenen zijn om deze constructies te voorzien;

Overwegende vuilnisbakken worden geplaatst op de Zinnebeeldstraat, maar de verklarende nota over "containers" spreekt; dat het niet duidelijk is hoe afval gesorteerd wordt en of een vuilniswaggen toegang tot die containers heeft;

ONNTHOUDING van het gemeentebestuur Anderlecht

GUNSTIG ADVIES ONDER VOORWAARDEN :

- **Het Opstellen van een masterplan voor de aanleg van de volledige publieke ruimte van tuinwijk Het Rad dat vervolgens wordt voorgelegd ter goedkeuring aan de KCML;**
- **Enkel toegang te verlenen aan de legaal vergunde privé parkeerplaatsen/ garages in het aanlegplan;**
- **Meer en minder gefragmenteerde groenzones voorzien en hun vorm en inplanting beter op elkaar afstemmen (ovaalvormige groenvakken vermijden);**
- **Geen patchwork van verschillende kleuren noch ellipsvormige patronen in de bestrating voorzien (één hoofdkleur voor de betonnen tegels voor de rijweg gebruiken);**
- **Streven naar beheer van uitzonderlijke regenval zonder enige afvoer naar het drainagenetwerk, waardoor het mogelijk wordt om af te zien van een netwerk van leidingen en afvoeren/goten;**
- **De parkeerplaatsen voorzien in halfverharding (groene voegen);**
- **De betonbakken vervangen door groenvakken die toelaten het regenwater op te vangen;**
- **De uitritten van de garages niet uitvoeren in een ander materiaal of andere kleur dan de rijweg;**
- **Een PBM-parkeerplaats op het Comfortplein voorzien;**
- **De parkeerplaats voor de Wilstraat nr. 16 schrappen (garagetoegang);**
- **Geen pergola's en banken tegen de façades plaatsen op het Comfortplein;**
- **De verlichtingspaal verder van de boom plaatsen op de Wilstraat;**
- **De toegankelijkheid van de garages in de Emancipatiestraat verifiëren.**
- **De boomwortels beschermen tijdens de werkzaamheden.**

OVERLEGCOMMISSIE : PROCES-VERBAAL
Zitting van 11 januari 2024

INSTANTIES :

GEMEENTEBESTUUR ANDERLECHT

Stedenbouw	Dhr. BREYNE	
Stedenbouw	Mvr. VERSTRAETEN	

GEWESTELIJKE BESTUUR

Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie van de Stedenbouw	Mvr. LAHERY	
Brussel Stedenbouw & Erfgoed Directie Monumenten en landschappen	Dhr. DESWAEF	
Leefmilieu Brussel	Dhr. MOENECLAY	